

0722 531 385

השבוע בקו

שואלין ודורשין

ניתן להאזין לארכיון המיוחד שם

שיעורי הכנה לחג הפסח

ספי המספיעים החשובים שליט"א

שלוחה 30

ההנהלה

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

הלימוד היומי בספרי חסידות

לשבוע הבעש"ט
ספה"ק מאור עינים (מקץ)

יום	מד"ה
ראשון	את שבתותי תשמורו
שני	שבת במרה נצטוו
שלישי	שבת נקרא ברית
רביעי	חוכה לדברים הרבה
חמישי	כדברים כן הוא וגו'
שבת	עד ד"ה ולכן כתיב וירא

הצטרפות למנוי לחברת החודשית עד הבית
ניתן להירשם 07474-61616

פרשת פקודי החודש תשפ"ה / גליון ש"נ

רוח אפנו נקודה מתוך דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה

דיבורי חסידות

אפשר לרצות!

אדם לא צריך בכלל לחשוב על מה שהוא כן יכול או לא יכול, אלא על מה שהוא כן רוצה או לא זוכה לרצות

יכולים להגיע לכך, וכי אנחנו יכולים לעשות ניסים כמו בריח התיכון? ... אז למה לרצות בכלל? למה להשתוקק?
מגלים לנו הצדיקים שלא כן. לרצות תמיד צריכים. כי באמת, וכי יש משהו שכן אפשר להשיג לבד? והרי "אלמלא הקב"ה עוזרו לא יכול לו". האדם אינו יכול להגיע לכלום בעבודת השי"ת, אלא מאי? תפקידו לרצות ולהשתוקק, ואז "הבא ליטרה מסייעין אותו". הקב"ה עוזר מלמעלה למי שרוצה ומשתוקק. ואם כן, הרצון הזה תמיד שייך? גם דברים שהם לכאורה נמנעים לגמרי, ומסכי ברזל מפרידים אותנו מהם, אפשר לרצות אותם, ולהאמין ולבטוח בהשי"ת שיעזור לנו להשיגם, ואז כשנרצה אותם, יזווג קירות כי השי"ת יעזור לנו להגיע אליהם.

ואדרבה, דווקא כח התשוקה מעורר שפע חדש מלמעלה, שהשי"ת יגמור בעדך. זה הכלל בפנימיות התורה, שכפי האתערותא דלתתא כך איתער לעילא, וכפי שמודגש כאן ב"אגרא דכלה", **"כל מה שהתשוקה מתרבה בעשיית המצוה - השם יתברך למשען לו לגמור המצוה"**. כגודל התשוקה - כך גודל ההמשכה.

אל תרים ידיים!

שלוש נקודות נוכל ללמוד מכאן:

הראשונה: הרצון והתשוקה, זה החלק שלנו במצוה. כשהיה חפץ לדבוק בבורא יתברך, משתוקק לעבדו, רוצה לקיים מצוותיו - הוא מילא את חלקו במצוה. העשייה עצמה כבר נמשכת מלמעלה כאשר הבא ליטרה מסייעין אותו. האדם צריך להשקיע בעיקר בחלק זה: לבוא ליטרה, לרצות ולהשתוקק לדבוק בו יתברך.

הנקודה השנייה היא, שהרצון הזה שייך גם בדברים שהם לכאורה בלתי אפשריים. גם איפה שכל תנאי העולם מכריזים שאתה לא שייך למצוה הזאת ולדביקות הזאת, אתה יכול וצריך להמשיך לרצות ולהשתוקק. שהרי להשתוקק תמיד אפשר. פשוט להשתוקק להגיע לכך, ולהאמין ולבטוח בהשי"ת שיזכה אותך להגיע לכך.

הנקודה השלישית היא, שכשתרצה ותשתוקק, אזי לא רק שאת חלקך במצוה מילאת ו"כאילו עשאה", אלא שהשי"ת באמת יעזור לך, ופתאום תראה שמחסומי ברזל נופלים והרים נמיסים, והדרך נסללת לפניך. זאת אומרת: אדם לא צריך בכלל לחשוב על מה שהוא כן יכול או לא יכול בעבודת השי"ת, אלא על מה שהוא כן רוצה או לא זוכה לרצות. כי כשאתה תרצה, השי"ת יעזור לך. כאשר הינך מעורר תשוקתך העצומה להשי"ת ולמצוותיו, הרי הוא משפיע עליך אור חדש ועליון, ומסיר ממך את כל המסכים המבדילים והמפריעים.

"ולכן משה מענדל", סיים ראש החבורה באהבה, "אל תרים ידיים: תמשיך לרצות ולהשתוקק. ואז תראה שהשי"ת יעזור לך!"

"אשמורת! רבותי, אשמורת!", התנער פתאום אחד מבני החבורה, "אנחנו לא יכולים לוותר על זה. חייבים להתעשת. רבינו שליט"א תובע את זה מכל אחד שוב ושוב. הגיע הזמן לקום באשמורת הבוקר ולהתכונן לתפילה כמו שצריך. כל היום יהיה אחר".

בשעה הקרובה ישובו בני החבורה והעלו עצות שונות כיצד לקום באשמורת. זה בכה וזה בכה, כל אחד מהזווית ומהנסיגה שלו. אחד היה משה מענדל שלא התערב בשיחה, למרות היותו דווקא מרבה שיחה בדרך כלל. עכשיו הוא שתק באופן מוזר.

ראש החבורה הבחין בכך. "משה מענדל, אין לך איוושהי עצה בשבילנו?"

"אינני!", משה מענדל היה נחרץ בפשטות מחרידה, "אני לא יכול לקום באשמורת! זה לא בשדה היכולת שלי. כבר ניסיתי הכל, זה פשוט בלתי אפשרי. אני עובד בעומק הלילה, ולקום מוקדם זה על מנת שתעלה לרקיע. אונס רחמנא פטריה!"

"ייאוש?", זרק אחד החברים לחלל.

"כן, ייאוש, אבל בכונה תחילה", מתעקש משה מענדל, "למה לחיות באשליות ולתלות ציפיות במה שאינני יכול, ולהרגיש כל הזמן שתקוותי מתנפצת. החלטתי שאם אני לא יכול אני גם לא רוצה!"

"טעות!", מודעק ראש החבורה, "הספרים הקדושים מבהירים זאת אינספור פעמים, שגם דברים שלא יכולים לעשות, חייבים להמשיך לרצות אותם! בכלל התפקיד שלנו בעולם זה לרצות, שהרי לעשות אנחנו בין כה לא יכולים, ורק השי"ת עוזר לנו. לרצות תמיד אפשר וחייב!"

ראש החבורה ביקש ספר 'אגרא דכלה' בפרשתנו, והחל ללמוד בפני החברים.

כשמשתוקקים - השי"ת עוזר

בפסוק "ותכל כל עבודת משכן אהל מועד, ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו", אומר רביה"ק היבני יששכר: **"איני יודע מה מלמדנו כל הפסוק, ונראה דמלמדנו דעת איך הבא לטהר מסייעין אותו, וכל מה שהתשוקה מתרבה בעשיית המצוה, השם יתברך למשען לו לגמור המצוה, הגם שהוא כמעט מן הנמנע - השם יתברך עוזר לו. ומשמיענו זה הפסוק, דמלאכת המשכן היה למן הנמנע למין האנושי שתעשה על ידו, וכבר ידעת שכמה וכמה עניינים היו דרך נס, כמו הברית התיכון וכיוצא, רק להיות גודל תשוקתם לקיים רצון יוצרם, עשו מה שהוא בחוקם וכחם, והאמינו ביי ובטחו בישועתו, ועל ידי זה נגמרה העשייה. וזהו שכתוב 'ותכל כל עבודת ה' כ' - 'ותכל' מלשון 'כלת' נפשי, שכל עבודת המשכן היה בתשוקה רבה, ועל ידי כך 'ויעשו בני ישראל ככל' וגו'."**

יש דברים שמלכתחילה מן הנמנע שנוכל להשיג אותם! אולי יעלה על הדעת שאפשר להתייחס מהם. הרי בין כה אין אנו

ענין המשכן שהאדם יתבטל ויחיה עם השי"ת, עד שיכיר ויחיה שזה כל מציאותו

מובא מהבעש"ט הקדוש זי"ע (כתו שם טוב, שי"ט) שענין המשכן הוא שיהיה האדם מרכבה לשכינה הקדושה, בדוגמא דלעילא כביכול. כי השפע האלקי נקרא על שם אברים, כמו שכתוב "עיני ה'" (דברים יא, יב), "היד ה'" (תקצר" (במדבר יא, כג), והיינו שכשאדם מקדש אבריו ומקיים בו מצות השי"ת או נעשה משכן להשי"ת. עכ"ל. ונבאר הענין כפי ערכנו.

שכשמתבונן האדם שחיות כל העולמות היא חיות השי"ת, ואין עוד מלבדו, ואין סוף במהותו ועצמותו הוא רם ונישא מכל העולמות והכל כאין נחשב אצלו יתברך, והכל בטל ומבוטל בפניו - אזי כשיאיר לו לאדם ענין זה בבהירות, הרי יתבטל לגמרי מלפני ה' וירצה לשמש רק לצורכי גבוה, מה שהשי"ת רוצה.

והזמן המסוגל לכך הוא בשעת התפילה, שאז מתעלה האדם דרגה אחר דרגה בהכרת האמונה. שבפסוקי דמורה עוסק בגדלות השי"ת, ובברכות קריאת שמע מתבונן בביטול המלאכים להשי"ת, ובקריאת שמע "ה' אחד" מכריז שהוא רוצה להיבטל לה' שהוא אחד, ואחר כך בשמונה עשרה עומד לפני בטל לגמרי לפניו, ואז מאיר עליו אור הביטול להשי"ת. וזהו ענין המשכן. שהשי"ת ישכון בתוך הלב של כל אחד ואחד מאתנו. כמו שכתוב "נדיב - לבו יביאה" (לה, ח) - היינו להביא את הלב.

וזהו ענין המרכבה שאמר הבעש"ט. כי כשהאדם מתנער עצמו מתאוות עולם הזה, שלא יהיה חוצץ בינו לבין קונו, ומתבונן באור ה', ומתבטל מלפניו, ומקיים מצוות השי"ת, אזי נעשה מרכבה להשי"ת, היינו מציאותו נעשית רק לשמש את קונו, בהשיגו שרק זוהי המציאות, ובוה מקיים "שיתיה ה' לנגדי תמיד" (תהלים טו, ח).

וזהו ענין "החודש הזה לכם". ובמדרש הסמיכו לכך את הכתוב "אשרי העם שה' אלקיו" (תהלים קמד, טו). כי בשבת זו השי"ת מתחיל להאיר לנו אור יציאת מצרים, שהיא היציאה מגלות הדעת כדי לחיות ולהתחבר עם האמונה שה' הוא אלוה שלנו ואנחנו עמו וצאן מרעייתו. כי ביציאת מצרים זכינו לאמונה, כמו שכתוב "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" (שמות כ, ב), שאז זכינו לכך.

ולכן בזמנים המאירים האלה מתעורר אור תשובה ביטול והכנעה וגילוי אור הנשמה. ובפרט כשבני ישראל עוסקים בביעור וביטול החמץ, לבער את הרע שבקרבם, אז נמתק הדין ומתעורר אור הגאולה. ולכן נקראים ימים אלו 'בין הזמנים', שהם השורש לזמנים, שמכאן מאיר אור האמונה.

מקור: רעא דרעיון תשע"ז; הדעה והדיבור שכ"ז

שמהם אנו לבשר שניתן כבר להשיג קונטרסים לימי הפסח

בחניות הספרים ומוקדים הקבועים

מוקדים חדשים:

אגדה: רש"י 1 (קווא 5 סא 5) | ר' יהודה הנשיא 65
חזיון סליח: ר' יהודה הנשיא 28 (קווא 5)

למחית מוקדים חדשים ומסירות נון לחתקס 02-5359903 חתקה 4

מהו היעד הסופי של קניין האמונה? ❧ ומהי העבודה שדורשים מאיתנו? ❧ ולמה זה לא קשה?

משפיע: על איזה נקודה נדבר היום?

אברהם יצחק: הבעיה היא רק שלפעמים עושים, מנסים, ועדיין לא מתקדמים כלום. אני מוצא את עצמי באותו מצב... כשמשגיח אותי איזה שעת נסיון, נשכח הכל... ממש כאילו לא היה...

אברהם יצחק: אני שומע. אבל בכל זאת אני מרגיש שהשאלה שלי עדיין קיימת. כי נכון שגם באומנות גשמיים צריכים תרגול בעבודה מעשית בכדי לרכוש את האומנות, אבל סוף כל סוף מגיעים מתקדמים וקונים את האומנות אחת ולתמיד. אבל בעבודת הדם, ובפרט בנושא של אמונה, רואים לפעמים לעבוד ולעבוד ולא רואים בכלל שמתקדמים, ולא רואים בכלל שיש תוצאות. ההיסטיות נשארים, הכשלונות לא פוחתים, ועדיין נשאר הכל בתאוריה, ואני לא מבין למה זה צריך להיות ככה? לכאורה היה צריך להיות הפוך, שבדברים שהקב"ה בעצמו רוצה שנטעם ונצלחי בהם, הרי היה צריך ללכת הרבה יותר קל, למה בדיוק בדברים האלה העניינים לא זזים? מה עוד אני צריך לעשות בשביל שיהיה לי פחות אמונה? למה לא צריך להיות כל קשה?

בכור לנו מאוד שהרגשה של שניהם תהיה שונה מאוד אחד מן השני. כי הרי הראשון ישלים בעצם את הסוכים הממאים להכנס למלומים כזה, מובן מאוד שיתרעם ואפילו יכעס כאשר הדלת לא נפתחת. כי הוא הילם כמו צצור, יאנו מקבל התמורה מהמתיאמה. מה שאין כן השני, שידוע שזאה שקלים אינם נחשבים בכלל כתשלום על כניסה למקום שיכול להעשיר אותו בעשירות ומופתים לאין ערוך ביה ששילם. הוא מרגיש בעצם שנכנס לכאן בלי שום השקעה, בלי שום תשלום! המזה שקלים האלו נועד אולי להעשות לו הרגשה טובה כאילו הוא שילם... אדם כזה לעולם

משפיע: יש עוד כמה ענינים לדבר על הנקודה הזאת, ובעזרת השי"ת עוד נדבר על זה.

500 גלייונות
 נרמזת ידידתו החשובה הרה"ח
משה שידלא שליט"א
 ש' שמות ישראלי בנו החתן הרב אברהם
 יצחק הרה"ק עב"ז למול טוב
 מכות מין ומעשר וכן חלומות וכן חלומות

החמץ של עמלק

איך אפשר שהחמץ שאנו אוכלים משך השנה איסורו חמור בפסח? למה אנו מצווים בפסח לבער ולכלות את החמץ, אחר שהשגנו בפורים שהשי"ת נמצא אפילו בתוך הגשמיות? מה משלים ביעור החמץ את מחיית עמלק?

להמץ? אוי... אשורף ואגדע את המן שבקרבי לגמרי...

כי זה אנו צריכים לידע שכאשר השגנו בפורים שגם החושך מלא אור, וגם בתוקף הגשמיות אין מציאות בלתי מציאותו יתברך, לא עלה מעולם על דעתנו להידבק לגשמיות ולהימשך אחריה, שאז מה בינינו וח"ו המן ועמלק, אלא ונהפוך הוא דעתנו וכוונתנו היה לגלות שגם חושך לא יחשיך ממך, ושיא החושך והגשמיות לא יפריד בינינו להשי"ת, וגם אם אנו בשיא החושך והגשמיות לא נתפשל הימנו ולא נמשך אחריו, ונדע שאין כאן שום כוח רק השי"ת, והכל ביד השי"ת כחומר ביד היוצר, וזה גופא יביאנו לביטול אחיזתנו והמשכתנו אחר החושך והתהו וההבל, בלתי אל ה' עניינו.

ולכן אחר פורים מוכרח לבוא פסח, כי התוצאה מההשגה של פורים - שהקב"ה נמצא איתי בכל מקום ובכל מצב, ואין שום חומר שיפריד בינינו, צריך להיות חיבור יותר עמוק אל השי"ת, ושנאה יותר חזקה אל החומר והנפרדות, עד שזה יבואוהו לשרוף ולכלות ולבער כל משהו שבמשהו חמץ וחומר וישות, שזהו הישות והפשטות של פסח. ושוב לאחר פסח יבוא פורים חדש, למצוא האור הפשוט הזה גם בתוקף החושך.

ד

הישירות של פסח והעמקות של פורים

בחודש ניסן ובפסח הוא זמן לידת בני ישראל, ובו מתחדד הישות והפשטות של בני ישראל, וכשם ישראל מלשון ישר א-ל הישות האלוהי שבחוכמה, העולם מספר שהיה פעם אבא שהגיע לבינה מותש מאד, וביקש מהילדים שלו להכין לו תה, אך הבנים היו למדנים גדולים, והתחילו להתווכח ביניהם מי מהם ראוי לאותו אצטלא לזכות להביא את התה ולקיים כיבוד אב ואם. שעה ארוכה הם התלו להעלות סכרות לכאן ולכאן, תוך שהאב מתייבש בצמא, עד שבסוף באו לידי הכרעה לכבד את אחד האחים במצוה, ואז הכביר אותו האח והכריז, שהוא מכבד את אביו עצמו עם המצוה... זהו ראש עקום. את החלק הזה במחית עמלק, הוא שאנו משלימים עתה בבדיקת חמץ, לשוב לישרות הפשוטה של יהודי, ולהתחיל מחדש להיות יהודי, כפשוט פשוט.

ידוע הסיפור על אותו חסיד בעל מדרגה שברגעים האחרונים טרם יציאת נשמתו חייד לעצמו, כשהוא מסביר לסובביו במלוא הישוב הדעת, שהיציאה הרע ע"פ לו עתה שסידר את הקוץ שלו, כמו שבזבז בספה"ק שאשרי מי שזוכה למסור נפשו לה' באופן כזה, אך הוא אינו מתפתה לו, למות מתוך פניה זה שכולל ידעו עליו שזכה למדרגה הזו; וצדיקים הגיבו על הסיפור, שבסופו של דבר היצר הרע בכל זאת תפס אותו, בכך שהוא סיפר לכולם שהוא התגבר עליו...

וכששאלו את אחד הצדיקים, מה כן התכלית אם כן, אם היצר אורב מכל צד? ענה: התכלית היא להיות אדם ישר. לפני שאתה נכנס לסיבובים ולפולפולים, לך בישרות ועשה מה שצריך לעשות, זה השלמות של יהודי, רק כשאדם לומד את הפשט היטב ומבין את ישרות הסוגיא, הוא יוכל להבין א"ח"כ את כל העומקים והפולפולים.

וזהו המחית עמלק הנשלמת דווקא בניסן. באדר הכינו היטב את המן, ועתה בחודש ההתחדשות, כשכל הבריאה פורחת מחדש, אנו נולדים מחדש, וחוזרים אל הפשטות ואל הישרות הטבעית של הנשמה שלנו, כילד ישר ותמים הנותן אימון בלתי מוגבלת בהוריו, (ואשר על כן מציו בחז"ל איסור מיוחד לשקר לילד כדי לא לקלקל ישרותו הטבעית, אשר על זה יבנה כל קומתו ועמקותו), והיא המוחקת מקרבנו את העקמומיות העמלקית האחרונה.

בפורים למד האדם עמקות גדול עד כמה השי"ת נמצא בכל מקום ובכל מצב ועד עומק הרע, אבל בלי ה'דעת' והישרות של פסח, הוא יהיה אדם מובלבל כהוגן, ובקל יתאחז בו עמלק. ורק אחרי שיש את ה'דעת' של פסח - איך של העולם כולו אינו כדאי לרגע אחד של אור ודבקות בגשי"ת, ונפרוש מכל פירור של חומר וישות, אז צריך להשיג גם את ה'עומק' של פורים, ש'כחשיכה כאורה', וכל העולם כולו מלא אור ה', וגם מתוך החומר והישות לא ניפרד מהשי"ת לעולם ועד.

מעובר מתוך שיעורי הקבוצה של המשפיע הגר"ח ר' בן ציון אפל שליט"א

הרבה עם זה, שלכאורה זה נראה כירידה במדרגה מפורים, שאז כבר גילינו שאנו יכולים לעמוד בתוך תוקף העולם הזה וההסתרות עצמם יגלו לנו אלקות, ומה קורה עתה אנו שוב צריכים לברוח ולהתעלות מהעולם הזה כדי לירדק באלקות!?

ג

כמו פורים כן הליל שימורים

אמנם מדברי חז"ל יש לנו ללמוד שקדושת פורים וקדושת פסח באים כאחד, שהרי אמרו (מגילה ו'): שצריכים למיסמך גאולת פורים לגאולת פסח, ושמה מינה שפורים צריך להיות מקושר לחג הפסח הבא אחריו, ובוודאי שאין סתירה ח"ו ביניהם. ואכן מבואר בספה"ק שלא זה בלבד שהפסח אינו ירידה ח"ו ממדרגת פורים, אלא להיפך הפסח ואיסור החמץ הוא תוצאה מפורים, כי בפורים התבררנו כל כולנו להשי"ת מכף רגל ועד ראש, והתחייבנו לגמרי אל השי"ת, וזה גופא הוא אשר מביאנו למדרגה עמוקה יותר ג"ארה"ה שגאי רע", עד שנשנא את הרע יותר ויותר, וכל משהו דמשהו חמץ ידקור בנו כמדקרות חרב יותר ויותר, ולכן איתא מצדיקים ש"כמו שהוא הפורים כן הוא הליל שימורים, וע"י השכרות בפורים נזכה להינצל ממשו חמץ, ובאיזה בחינה גם מה שלא היה נחשב בעינינו כחמץ בשנה שעברה, הרי בשנה זה אחרי עבור קדושת הפורים - וחזינו לדבקות יתירה בהשי"ת - הרי גם הוא יחשב לנו כחמץ ועבודה זרה, ושנאנו ונאבדנו מן העולם.

וכדי לבאר עומק הענין יש להבהיר דברים פשוטים, (אשר הבנת דברים אלו לאיסורם הוא עיקר מחית עמלק וביעור חמץ...), אמת שפסגת ההשגה היא שאין עוד מלבדו וכחשיכה כאורה, וגם החושך והגשמיות הוא כאור ורוחניות, ושניהם אין להם מציאות מבלעדי מציאותו יתברך, אמנם מ"מ הסדר הוא דווקא לומר 'כחשיכה כאורה' - היינו שמקודם צריך להיות ברור מה זה אור, ומה זה רוחניות, לחפש ולבקש אחר האחדות והיחוד, ולהתרחק כמסתחי קשת מהישרות והפירוד, ורק אז שוב אפשר לומר שגם החושך לא יחשיך והוא כאור, והיינו שגם כשאנו רואה לפי גשמיות וישות הרי זה רק דמיון ושוא, והעומק והאמיתיות הוא שהכל כאשר לכל אור ואחדות ויחוד, כי אין עוד מלבדו, וממילא אין אני נמשך אחר המראה החיצוני שבדבר אלא דבק בפנימיותו, אבל לא ח"ו לומר שהגשמיות והישות עצמו הוא אלקות, ולהימשך אחר הגשמיות, שאז הוא נפרדות וישות, שיא קליפת עמלק.

ובאמת זהו גופא הנוראות שבקליפת עמלק, שיכול ג"כ לומר תורות עמוקים, וכשמו 'עמלק' אתוון 'לעמק', ועמלק עצמו הוא הטוען שכיין 'שכחשיכה כאורה' איך החושך והרע הוא ג"כ אור, ויש ח"ו להימשך אחריו, ועמלק יודע לעשות הרבה פשטעליך ולטהר את השרץ ואת כל הרע ב"ן טעמים, אמנם כל התורות וכל הפשטעליך של עמלק הם תורות עמוקים וכתאוון שמו 'לעמק', המרחיקים את האדם מן האמת והישרות.

ומעתה הן אמת שבכדי להתגבר על קליפת עמלק אנו עצמינו צריכים לעשות פשטעליך ועד"ה כתוב (תהילים יח כז) 'ועם עקש תתפתל', אמנם תוכה צריך להיות ישרות ואמת ציפיה, ולא להתבלבל ח"ו עם הפשטעליך, שהוא גופא מתסיס עמלק, כשאדם נכנס לפשטעליך ושוכח את הפשטות והישרות הוא כבר מתבלבל ואינו יודע מי הוא ומי עמלק, ידוע בעולם ממדינות ששלחו מרגלים לארץ אויב, ולתועלת הריגול הוצרכו להתערות שם עם האויבים, אבל מרוב שהתערו שם כבר התבלבלו בעד מי הם ונגד מי הם, והיו מרגלים לשני הצדדים בבלבול נורא.

ולכן המבחן של האדם הנכנס לפשטעליך עמוקים של כחשיכה כאורה הוא, מה אתה מחפש את האור או החושך? האם הפשטעליך האלו מביא ליותר דבקות ברוחניות ובאחדות ובפשטות, יותר שנאת הישות והחומר או ח"ו להיפך?

אברך אחד היה בגילופין בפורים ושר במלוא גרונו 'ויצא המן ביום ההוא שמח וטוב לב', וצעק ובכה הלואי ואהיה שמח כהמן, וסובביו נבהלו מפניו, אך כששאלוהו מה אתה מקנא בהמן? ענה, אם להמן היה רגע רוחני, למה לי לא מגע? ואם תזכה לאור רוחני, מה תעשה

'שואלין ודורשין בהלכות הפסח קודם הפסח שלשים יום' (פסחים ו.), ובכל שלשים ימים אלו כבר נוהג מצוות ביעור חמץ כמבואר בגמ' (שם), וכמו שנוהגים לעסוק בימים אלו בנקיטת הבתים ובחיפוש אחר חיפוש אחר כל פירור חמץ, לכלותו ולבערו מן העולם, שנזכה להישר בחג הפסח הבעלי"ט מכל משהו חמץ.

א

חומר איסור חמץ

והנה איסור חמץ הוא איסור נורא מאוד והוא בכרת רח"ל, והוא חמור כמו איסור עבודה זרה שאסור במשהו, וצריך לכלותו ולבערו לגמרי מן העולם, והיינו שמציאות החמץ הוא מציאות של רע וקליפה נוראה ביותר המתנגד לגמרי לקדושת ישראל וכעין עבודה זרה.

והפלא הגדול בזה הוא, שאם עבודה זרה הוא טומאה נוראה אשר לא ייזכר ולא יעלה על לב לעולם, ואיסורו איסור עולם, ואין שום צד ושום מקום ושום זמן להתירו ח"ו, הרי לעומת זה חמץ הוא רק איסור לזמן, ולא עוד אלא שמברכין עליו ברכת הנהנין בשם ומלכות, ומקיימים בו מצוות סעודת שבת ויו"ט, ובוצעין עליו לחם משנה.

אמנם הביאור בזה הוא כי כל שהקדושה במדרגה גבוה יותר כן נרגש בו אפילו טומאה דקה מן הדקה, ודוקר בו כמדקרות חרב, (ועד"ה שמצינו שיש מעלות בטומאה וטהרה, ומה שהוא טהור בחולין הוא טמא בתרומה, ומה שהוא טהור בתרומה הוא פסול בקדוש), ולכן בחג הפסח כאשר מאיר וזורח קדושת ישראל בשלימות הגדול ביותר, הרי כל משהו חמץ שהוא כח הישות והנפרדות הוא לנו קוץ מכאיב, והרי הוא לנו כעבודה זרה ממש.

ושמענו מבן של תלמיד הרה"ק ר"ש מעליחוב ז"ע, איך שאביו היה מתאר בשם רבו, שאלמלא זכינו לעינים זכות היינו רואים בחוש איך שבערב פסח ברגע של זמן איסור חמץ עוטים מיליוני מלאכי חבלה וקליפות ונדבקים בכל פירור חמץ ושאר, עד שנחשכים לגמרי ונהיים מתועבים וסרוחים כעבודה זרה ממש.

ב

התחלת זמן ביעור חמץ מפורים

והנה שלושים הימים שקודם חג הפסח מתחיל מיום הפורים עצמו כמו שכתבו הפוסקים, ומבואר בספה"ק כי אכן מחיית עמלק וביעור חמץ היינו הך, ולכן בו ביום שאנו עוסקים במחית עמלק בו ביום אנו מתחילים לבער החמץ והשאר מבתינו ומקרבנו, ובספה"ק "בני יששכר" ביאר בזה שלכן אין מברכים שהחיינו על מצות ביעור חמץ, כי כבר יצאו ידי חובתו בברכת שהחיינו שבירכנו בפורים על קריאת המגילה ומצוות היום, שמאז הוא התחלת ביעור החמץ. ואיתא בספה"ק שזה הוא ענין עשרה פתיתי חמץ שמשמים בעת בדיקת חמץ, שהם רומזים על עשרת בני המן עשרה כתרין דמסאבותא, שאנו מוחים ומכלים על ידי ביעור ושריפת החמץ.

אך מה שמעורר פליאה היא, כמה הפוכה היא הצורה שאנו עושים זאת בפורים לעומת האור של פסח: כי אם בפסח אנו בורחים מכל פירור של חמץ ורע כמסתחי קשת, ורועדים מלגעת בו, הרי לעומת זה בפורים א"ע"פ שאנו מתחילים בלשנוא ולקלל את המן ועמלק, מ"מ המצוה לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, וכדאיתא בספה"ק שהכוונה בזה לגלות את הניצוץ הקדוש שיש גם בעומק הרע, ולגלות בזה איך שאין עוד מלבדו, ואיך שגם כל מציאות הרע הוא רק חלק ממה שיובייל להתגלות הקדושה, (וכמו שפור המן נהפך לפורנו, ומכל מה שעשה המן יצא בסופו של דבר רק טוב וחסד ליהודים), ולכן בפורים אנו זוכים לגלות אלקותו יתברך בתוך כל הטבעיים ובתוך כל הגשמיות.

שזה הרי עניין השכרות של פורים, מה שבכל השנה זה איסור גמור כי שכרות הוא תכלית הגשמיות, והאדם נהיה כל כולו חומרי בלי דעת נמשל ככהמות נדמה, אך בפורים זה מצוה, כי בפורים מאיר האלקות שבתוך תוקף הגשמיות, ועד שבכוחו א"פ" כשאנו במצב של שכרות וחומריות אנו קשורים ומחוברים בקשר בל ניתוק עם השי"ת.

והנה בא פסח, ושוב הכל מסתובב אל ההיפך הגמור, שוב אנו מרחיקים את כל משהו חמץ כדבר המאוס ביותר, שוב אנו פורשים מכל חומר עולם הזה, וכי אנו כבר לא מכירים שבכל דבר נמצא ניצוץ וקדושה, ולמה נאסרנו בכזה תוקף מכל משהו חמץ.

וזה דבר שאנו צריכים להבין, והיו חסידים חריפים שהתחבטו

דשיפה / כללי וחיצי קודש ממאורי החסידות

בזה הרעיון צריך ללכת בכל משך זמן התפלה, להתבונן איך כל העולמות וכל צבא מעלה עובדים לה' כנוגד פחד ומורא ותשוקה.

רביה"ח השומר אמונים ז"ע

(נעם הלכבית מאמר התפלה: ע"ש שמאריך קודם לכן, איך שכל צבא מעלה מחכים ככליון עינים שיעלו ישרא"ל את תפילתם, והכל תלוי בנו)

דאס חסיד'ישע לעבן

סיפורים בצלם של הכעש"ט ותלמידיו

דביקות ביריד

יום רגיל במחיצתו של רביה"ז זי"ע, יחד עם

אנה אבקשן

שאלות והתלבטויות בעבודת השי"ת

למה צריכים להתייגע בתורה הקדושה? (ג)

שאלה:

רציתי להבין מה המטרה של יגיעת התורה, ואיך עושים את זה. חז"ל כותבים במקומות רבים שצריכים להתייגע ולעמול על התורה רבים, ורק כך קונים את התורה, ואין הבנת התורה האמיתית באה בקלות. ולכאורה, מה פשר היגיעה הזאת, והרי התורה היא תכלית התענוג והדביקות, אם כן למה צריכים לוותר על הצלחות ותענוגי הלהיט?

המשך תשובה:

בשני המאמרים הקודמים, הרחבנו על הצורך להתייגע ולהתאמץ בהבנת התורה. במאמר זה נעבור בעז"ה לחלק השני של יגיעת התורה, והוא מה שהאדם צריך לוותר על הצלחות ותענוגי עולם הזה כדי לזכות לאור התורה.

י.

יסוד זה מבואר בעשרות מאמרי חז"ל, שהתורה נקנית רק במיעוט תענוג ובמיעוט שיחה ובמיעוט דרך ארץ, ו"לא תמצא תורה שבעל פה אצל מי שיבקש עונג העולם תאוה וכבוד וגדולה בעולם הזה", ואין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו עליהם, ו"כן היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במדבריה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה", וכן הלאה והלאה בכל מקום.

וההסבר לכך פשוט מאוד. שהרי כל מהות התורה הקדושה היא גילוי אור מציאות השי"ת, ולעומת זה, העולם הזה בכללותו, על כל תענוגי הצלחותיו, מעלים ומסתיר על אור השי"ת. אם כן אפוא, כאשר רוצה האדם לגלות אורו יתברך בהשגת התורה הקדושה, הוא מוכרח להסיר את ההעלם, ולפרוש ולהתקדש מן החומריות והעולם הזה, שאז יוכל לזכות אל הגילוי, ואם לא כן, החומריות מעלימה עליו וח"ו אינה מאפשרת לו לזכות לגילוי אור התורה - אור אלקותו יתברך.

ולכן צריך לוותר על תענוגי והצלחות עולם הזה, כדי להוריד את המסך המבדיל והמסתיר, ולהתעלה, ואז יוכל לשכון בנור אור התורה. ועל כן "עד שאדם מתפלל שיכנסו דברי תורה לתוך גופו, יתפלל שלא יכנסו מעדים לתוך גופו".

ובאמת זהו ענין כפיית ההר כגיגית שעשה השי"ת לישראל, שאז האדם מניח מציאות עצמו לגמרי, ומבטל את מציאות ההעלם וההסתרה, ואז יוכל לקבל את אור התורה - אור אלקותו יתברך.

ולכן מבואר במדרש שכפיית ההר כגיגית היתה דווקא על תורה שבעל פה, שתורה שבעל פה היא ההבנה השכלית שבתורה, וכפי שנתבאר במאמרים על עסק התורה, דווקא ההבנה השכלית שבתורה משנה את האדם, ומגלה את אור אלקותו יתברך בתוכו ופנימיותו של אדם - על כן נדרש לפני כן ביטול מציאותו, כדי שיוכל לשכון בנור אור השי"ת. וכן דרשו שם חז"ל את הפסוק "העם ההולכים בחושך ראו אור גדול - אלו בעלי התלמוד", ומבארים שדווקא מתוך שעמלים ומצטערים על התורה שבעל פה, זוכים לאור גדול, והיינו שדווקא מתוך ביטול מציאות הטבעי, זוכים לתענוג אור דביקות השי"ת אשר אין לו קץ וסוף.

וזהו מה שמצאנו בחז"ל את המושג "קבלת עול

החברייא קדישא.

התפילה המרוממת הסתיימה זה עתה. משהו מכנס תיקון על השולחנות, הציבור חולץ

בינתיים את הטלית ותפלין או לוחש פרקי תהלים. ולפתע רביה"ז זי"ע עצמו נכנס ומתיישב על אחד השולחנות בביהמ"ד.

התלמידים מתלקטים בבת אחת סביב רבם הקדוש, ורביה"ז מתחיל לשוח בקדשו, אל אזני התלמידים העשויים כאפרכסת, ושוחט להם תיאור אישי מופלא מימי בחרותו הקדושה.

וכה סח רבינו ואומר:

"בתקופה ששהיתי בבודאפסט בצל רבי הקדוש מבלאז'וב זי"ע, בשנות בחרותי המאוחרות, הזדמן לי אז לפגוש הרבה יהודים שעסקו לפרנסתם במסחר ונסעו תמידין כסדרן על ה"יריד". הם התמצאו בכל יריד שמתקיים ברחבי המדינה, ולכן נאספו בעיר הבירה בודאפסט, כדי לשווע משם בקלות לכל יריד ויריד ולעשות מסחר, לקנות בזול ביריד זה, ולמכור ביקר יותר ביריד הבא.

"לדאבוני הרב הבחנתי עליהם שיש מהם אנשים מגושמים מאד, השקועים בעולם הזה עד צוואר, וזה עורר בי פחד. חשבתי לעצמי, מי יודע? אולי גם עלי יפול הגורל בבווא היום להתעסק לפרנסתי במסחר על הירידים, ושוא אהפוך אז גם אני לאיש מגושם ח"ו?"

התלמידים מבליעים פליטת תדהמה לשמע דרגת הענווה הנוראה, איך שרף וקדוש מרחם כרבינו אינו מאמין בעצמו לרעג וחושש מלהפוך למגושם, כשרבינו ממשיך ומספר בקדשו:

"חשבתי אם כן לנסות זאת על בשרי. נגשתי לאחד הסוחרים שהכרתי, שהיה סוחר באפפלאר, ביקשתי ממנו שיתן לי סחורה בהקפה. ולקראת הנסיעה הבאה, ליריד שהתקיים במקום לא רחוק מבודאפסט, הלכתי אל קבוצת סוחרים וביקשתי להצטרף לנסיעה ליריד.

"בלילה שלפני היריד, עלינו, הסוחרים ואני, על העגלה כדי להיות מוכן מיד בבוקר על היריד. כשהתיישבתי בין הסוחרים, ראיתי שהם מעבירים את זמן הנסיעה בדברים של מה בכך, התרוממתי אם כן מביניהם והתיישבתי בפינה שקטה בירכתי העגלה, ומילאתי את הזמן בלימוד מסכת ברכות. וכך גם באמצע הנסיעה, שארכה כמה שעות הגונוט, הם עצרו בפונדק דרכים, ולמורה הצעיר שוב התיישבו לעסוק בדברי הבל, מתוך סביאה וזלילה בפונדק, אך אני מצאתי לי את הפינה שלי, שם המשכתי לעסוק בלימודי במסכת ברכות.

"אחרי הנסיעה הארוכה הגענו בבוקר ליריד. פניתי להתפלל שם בביהמ"ד כותיקין, ואחרי התפילה יצאתי אל היריד. סידרתי לעצמי דוכן במקום טוב ביריד, העמדתי את האפפלאר, והתחלתי להרים קולי בשפה ההונגרית "פערפיקע עס נוק, ועדיאל מאגאדנאק יואו פוזמאקוט!" ("אנשים קנו לכם פוזמאקות טובות!"). וכך סחרתי במהלך כל היום ביריד במכירת הפוזמאקות:

"האמינו לי בניי" הפטור רבינו הזקן ואמר בקדשו **"רק השי"ת יודע את הדביקות הנפלאה שהשגתי אז, ואת הכוונות שהיו לי בדיבורים האלו במהלך היום. אה, הלוואי שאזכה היום להשנות כאלו"**.

והתלמידים פעורי הפה העומדים סביב, שביניהם כמה וכמה סוחרים יגיעי כפיים, שהוטל עליהם הגורל לצאת עתה מביהמ"ד אל שוקי החולין, מפנימים היטב את כוונת קדשו של רביה"ז בתיאור הנשגב; כשמתברר להם שרבינו הקדים לסלול לתלמידיו את הדרך, לא רק לדביקות בעבודת התפילה עצמה, אלא שגם כל עסקי החולין במהלך כל היום לא יפריעו מלהמשיך לחיות בדביקותו יתברך.

(מקור: "עבודת דאוריין ועבודתו", מרשימות המשמשים בקדוש הירידה ר' אליהו שטיינבערגער דל הירידה"ר דן שווארץ דל ששעני ספי הקודש)

למעט ממעדי עולם הזה הנדרשים לכאורה לנפשו מצד העולם הזה, יען כי הוא מקבל אורו מהעולם הבא.

התשובה השלישית. היא שהיותו על הגשמיות של בן תורה אינו דבר בפני עצמו השייך לפרישות מעולם הזה, אלא נובע מעצם הצורה של בן תורה. **וניתוח משל מבעל עסק** השקוע בביזנס, ונוסע לחר"ל לצורך עסקיו, וכל היום רודף אחר הכסף - אדם כזה יכול להיות לפעמים פרוש לגמרי מן העולם הזה, אך לא בגלל שהוא החליט מקבל עול תורה, ומחליף חיי עולם החליט להיכנס עמוק עמוק לעסק (שבאמת זהו רובד עמוק יותר בעולם הזה... זה מחליף פרה בחמור). **כך גם תלמיד חכם** הנכנס בשערי תורה, צריך להיות שקוע עמוק בעסק התורה ודביקות השי"ת, לפחות כמו הביזנסמן בעסקיו, ופשוט לא יוכל להישאר לו זמן ופניות הנפש בתענוגי העולם הזה. זה לא שהוא צריך לפרוש כל פעם מתאוות עולם הזה, אלא הוא בוחר בחירה עמוקה והחלטה כללית שהוא מקבל עול תורה, ומחליף חיי עולם הזה בחיי תורה, ואז מכח החלטה כללית זו אין לו להיות שקוע בגשמיות.

יב.

לסיום הענין יש לציין, שיש רווח נוסף גדול בכל היגיעות שמתייגעים בתורה, הן ביגיעת ההבנה והן ביגיעת החומר, כי אלו יסורים, והם ממרקים את העוונות.

זאת אומרת: הרי לכל אחד יש את החבילה שלו שהוא מבקש להיפטר ממנה, ושיתמו חסאיו מן הארץ. ולכן יש עצה נפלאה, שבמקום שיצטרך לעבור ייסורים הממרקים, הוא יכול להתאמץ ולהתייגע ביגיעת התורה, והיגיעה מכניעה את הרע, ובכך מכפרת עוונות, כמו כל היסורים שמסלקים את הרע.

אלא שיש לא אף זו, ויש כאן יתרון עד אין קץ. כי אם כל סוגי היסורים רק מכניעים את הרע, הרי שיגיעת התורה גם ממתקת ומעלה את הרע, והרי זה ממש בבחינת "דוונות נעשות לו זכויות". שהרי כמבואר, דווקא מכח היגיעה, זוכים לגילוי אור חדש ועליון (כפי שנתבאר בפרק ראשון), ונמצא שדווקא מכח ההעלם המכסה על האור - אשר ההעלם הזה מקורו גם מן החסאים - זוכה האדם ליגיעה שמביאה גילוי אור חדש מאורו יתברך, וגם מביא קשר עמוק יותר עם התורה הקדושה. נמצאנו אומרים שהיגיעה מביאה לכך שמהחסאים עצמם יתעלה ויבוא גילוי אור אלקותו יתברך, כמו בתשובה מאהבה.

ועל כן באופן פרקטי ביותר, במקום שנחכה שח"ו יבוא ייסורים וימרקו את העוונות, הבה נשקיע את עצמנו ביגיעת התורה, ובכך לא רק להכניע את הרע, אלא להמתיקו ולהעלותו ולהפכו לטוב, ועוד לזכות לשכר אלקי נפלא, כי "לפום צערא אגרא" וי"פה אחת בצער ממאה פעמים שלא בצער", וכמבואר הענין בארוכה בפרקי הקדומים.

ועל כן אמרו חז"ל על הפסוק "אשרי הגבר אשר תיסרנו קה ומתורתך תלמדנו" - "אשרי אדם שהיסורים שלו מן התורה", משום שכשיש יסורים בפה, לא רחוק פריעת חוב והכנעת הרע, אבל כשהיסורים הם מגיעת התורה, לא רק שממרקים את העוונות, אלא עוד מקבלים עליהם שכר אלקי עד אין קץ.

בהצלחה רבה וסיעתא דשמיא!

עוסקים
בנקיון?
הולכים
לקניות?
זה הזמן
להשתתף
בפארברענג

לאור
התועלת
וההנאה
העצומה
בשנה
שעברה
גם השנה
יתקיים אי"ה

פארברענג זמן

בהכנה דרבה
לקראת ימי
הפסח ובעבודת
השי"ת בכללות

ט ל פ ו נ י

בהיכל המרכזי שלוחה 1

האג'ט מיט
'קול דוד'
פון ר"ח ניסן

0722.531.385

כמו כן יוכלו לשמוע את כל הפארברענגעס
בשלוחה 3 ואח"כ 13

נקיונות מצות חלוקות קניות

לא שוכחים את ההכנה העיקרית

הופיע בס"ד

קונטרס מורחב לחג הפסח

חודש ניסן • ביעור חמץ • שבת הגדול • ליל הסדר •
יציאת מצרים • מצה • שביעי של פסח

**ניתן להשיג בכל
המוקדים הקבועים**

להזמנת מוקד ולכמויות: 02-535-9903
שלוחה 4 משעה 7 בערב